

8. juni 2021

Til Furesø Byråd

Furesø Seniorråd vil hermed gøre opmærksom på flere vigtige forudsætninger, som Byrådet bør inddrage i drøftelserne i forbindelse med budgetseminaret den 26-26. juni.

Da vi kan forstå, at man ikke lægger op til en fuld demografiregulering for 2022 på alle områder vedr. ældre, på trods af prognosernes varsling om stadigt stigende behov og øgede udgifter, vil Seniorrådet gøre opmærksom på, at det fænomen "Sund aldring", som vi ofte har hørt som en af forklaringerne på forventede færre udgifter, ikke kan anvendes som forklaring på ikke at afsætte flere ressourcer.

Vi må desuden gøre opmærksom på, at Ældreministeriet i dets arbejde med modeller for demografiregulering ikke anvender Sund Aldring som en faktor.

Hvad er så Sund aldring og hvad kan det bruges til i budgetsammenhæng:

Sund aldring er et udtryk for, at en person i takt med stigende alder bevarer et relativt godt funktionsniveau og en god helbredtstilstand.

Det er veldokumenteret, at de vigtigste faktorer, der bidrager til sund aldring, er livsstilsfaktorer, især kost, rygning, alkohol og fysisk aktivitet, hvor sidstnævnte er én af de allervigtigste.

Ifølge Sundhedsloven, der trådte i kraft 1. jan 2007, har kommunalbestyrelsen jvnf. §119 ansvaret for at skabe rammer for sund levevis og for at etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne. Sundhedsmyndighederne har udarbejdet vejledninger til brug for hensigtsmæssig forebyggelse i kommunerne, og i forhold til ældreområdet foreligger der en 214 sider lang håndbog med nøje beskrivelse af de enkelte forebyggelsesområder, hvorfor det er en god ide at forebygge, hvad man kan gøre som kommune, og hvad man får ud af det.

Der er ingen tvivl om, at det er en god forretning for kommunerne at iværksætte forebyggelsesinitiativer på ældreområdet, for derved at påvirke borgernes sundhedstilstand, forbedre borgernes livskvalitet og samtidig reducere trækket på andre kommunale ydelser. Der er også i befolkningen potentiale, idet der er en pæn procentdel af befolkningen, der ønsker hjælp til sundere og mere aktiv levevis (jvnf. den sundhedsprofil som RegionH udgav i 2017 og som er udleveret til Seniorrådet).

Sund aldring kræver således livsstilsændringer og en indsats for at opnå disse.

Resultatet i form af sund aldring opnås imidlertid ikke fra den ene dag til den anden, men tager flere og i nogle tilfælde endog mange år. Effekten af fx rygestop, reduktion i alkoholforbrug eller sundere kost kan først registreres år senere.

Vi har i SR jævnlig hørt, at ressourcebehovet på et givet område forventes at falde som følge af effekten af sund aldring. Det argument er imidlertid ikke holdbart. De forebyggelsesinitiativer, der medfører en

forbedret sundhedstilstand og dermed sund aldring, koster og effekten kommer først år senere. Endelig skal det tages i betragtning, at det stigende antal ældre i sig selv medfører øgede sundhedsudgifter og et øget behov for hjælp i deres høje alder.

Bedre end at tale om sund aldring som en faktor, der kan udskyde eller reducere udgifter, betyder det at en større gruppe af de seniorerne bliver så gamle, at de i deres sene alder får et uændret eller ligefrem øget behov for sundheds- og plejeydelser. Det skal medtænkes, når budgetterne demografereguleres.

Ifølge VIVE, det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, er de 4 vigtigste udgiftsbehovsfaktorer på ældreområdet den demografiske sammensætning og familiestatus. Jo større en andel af ældrebefolkningen, der bor alene, desto større er kommunernes behov for indsats. Jo ældre ældrebefolkningen bliver, desto større er kommunens ældreudgifter (pr. ældre). For det tredje indgår kvinders andel af ældrebefolkningen som et selvstændigt udgiftsbehovskriterium. Jo større andel kvinder udgør af ældrebefolkningen, jo lavere er udgiften til ældreområdet pr. ældre. For det fjerde indgår som et nyt kriterium, det gennemsnitlige antal sengedage på sygehuse pr. 65+-årig, idet dette er en indikator for de ældres sundhedstilstand og dermed udgifter til den kommunale ældrepleje.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at skabe rammer for sund levevis, og det er derfor bekymrende at læse tallene i Kend din kommune 2021, hvor Furesø ligger i bunden af, hvad der bruges pr borger til sundhedsfremme og forebyggelse - også forhold til de kommuner, der ligger omkring os og som vi normalt sammenligner os med.

Seniorrådet håber, at Byrådet vil inddrage dette input fra os i forbindelse med budgetseminaret – og ønsker jer alle et godt seminar.

Venlig hilsen

Furesø Seniorråd